

som noget, at saa. maa man ogsaa have en Ændring i de bestaaende Valgforhold. Jeg synes, der er en saa nøje og intim Forbindelse mellem disse to Forhold, som vel tænkes kan. — Det er imidlertid ikke alene de smaa Landbrugere, som saaledes for længe siden ere gaaede ud af den højstbeskattede Femtedel, men dette rammer Aar for Aar stedse større Jordbrugere som Følge af den Forskydning, der foregaar, idet Jernbanerne o. s. v. drage en Mængde Købstadserhverv ud omkring paa Landet, og der hører ikke just nogen stor Spaadomsgave til for at forudsige, at naar Skattelovene have virket med fuld Kraft i en Snes Aar, ville Landbrugerne i store Skarer være heldte ud af den højstbeskattede Femtedel. Intet er vissere end det. Allerede nu have vi en Mængde Kommuner, hvor dette er Tilfældet. Jeg skal nævne i Flæng blandt mange f. Eks. Haslev her i Midtsjælland. Der bestaar den højstbeskattede Femtedel af 96 Vælgere, deraf ere kun de 44 Landbrugere, 52 ere ikke Landbrugere. Der ser man altsaa dette, at Landmændene ere glædne ud og have ingen som helst Indflydelse paa hverken Sogneraadets eller Amtsraadets Sammensætning. Det samme er Tilfældet i Hørsholm, og der er det endogsaa meget værre, for af de 50 højstbeskattede Vælgere ere kun 11 Landbrugere. Saaledes gaar det over hele Linien, og det vil Aar for Aar tage stærkere Fart.

Det er blevet sagt af et æret Medlem i det andet Ting, at den Stemning, der var for dette Forslag, var et Kunstprodukt, der var lavet af Regeringen, for at den kunde faa en rød Fjer at sætte i sin Hat. Men jeg tør forsikre det høje Ting om, at dette ikke er Tilfældet; thi den Stemning eller rettere Misstemning, der raader over for de bestaaende Forhold, er af en saadan Natur, at den allerede har grebet meget stærkt om sig, og den har saa rigelig Næring i de Forhold, jeg her har belyst, navnlig ved Eksemplet om Jordbrugeren og Lægen, at den slet ikke behøver kunstige Midler for at strammes op. Og hvis man tror, at det just er Arbejderne, der ere misfornøjede med den bestaaende Ordning, kan jeg forsikre om, at det slet ikke er Tilfældet; det er netop de mindre Jordbrugere helt op til 2—3 Tdr. Hartkorn, der mere og mere blive forurettede ved den nuværende Ordning. Derfor tror jeg ogsaa, det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds (Madsen-Mygdal) har fuldstændig Ret, naar han i Gaar sagde, at denne Sag ikke kan standses;

den vil komme igen, efterhaanden som det viser sig, at Landbrugerne blive satte ud af den højstbeskattede Femtedel i større og større Tal, den vil komme igen atter og atter og kræve sin Løsning. Det høje Ting kan standse den et Aars Tid eller to, men derved gavner man kun Socialdemokratiet, idet man giver dem et Agitationsmiddel, som de sætte stor Pris paa. Det er ikke saaledes at forstaa, at Socialdemokraterne just lægge særlig Vægt paa at faa en Husmand eller to mere ind i Sogneraadet, for det vide de socialdemokratiske Ledere lige saa godt som jeg og enhver anden, der kende vore Husmænd og have siddet i Sogneraad sammen med dem, at der laves aldeles ingen Storm i dette Gadekær, selv om Sogneraadet kom til at bestaa af lutter Husmænd. Men det, Socialdemokratiet vil og ønsker, er at bruge det Spørgsmaal, saa længe det faar Lov at ligge uløst, til at rejse et socialistisk Vælgerkorps i Landkommunerne, saa at de der kunne faa den Tilgang af Stemmer, som de mangle. Det er Socialdemokratiets Formaal, men at det just skulde være en Opgave for dette høje Ting at hjælpe Socialdemokraterne til at faa nogle flere Repræsentanter i Folketinget, det — skal jeg nøjes med at sige — forstaaer jeg i alt Fald ikke.

Der blev fra alle Sider i Gaar sagt, at man vilde forhandle om det foreliggende Forslag, man var villig til at gøre Indrømmelser, men paa samme Tid blev det med stor Styrke fastholdt, at man vilde bibeholde de to Vælgerklasser. Naar man vil gøre det, kan jeg ikke indse, der er mere end en eneste Vej at vise sin Imødekommen paa, nemlig den at udvide den privilegerede Vælgerklasse. Jeg kan ikke tænke mig, man paa nogen anden Maade kan komme til at imødekomme den Trang, der er til at hjælpe de mindre op til deres Ret, end ved at udvide den privilegerede Vælgerklasse. Det blev ikke udtrykkelig sagt i Gaar, men jeg kan, som sagt, ikke tænke mig nogen anden Maade, hvorpaa man kan vise sin Villighed. Men dertil vil jeg sige, at en værre Maade kan absolut ikke vælges, thi det er at gøre det saa ondt og saa galt, som det overhovedet kan blive. Jeg skal for at vise, hvorledes det vilde stille sig, naar man gik den Vej at udvide de højstbeskattedes Antal fra en Femtedel til tre Femtedele — mindre kan det dog ikke gøres — som Eksempel tage en middelstor Landkommune, hvor Forholdene helt igennem ere normale; der er ingen særlig